

**CRNA GORA
MINISTARSTVO FINANSIJA**

IZVJEŠTAJ
o radu i stanju u upravnim oblastima Ministarstva finansija
i organa uprave nad kojima ministarstvo vrši nadzor

Podgorica, jun 2012. godine

U Izvještaju o radu i stanju u upravnim oblastima Ministarstva finansija i organa uprave nad kojima ministarstvo vrši nadzor je data realizacija Programa rada Vlade za 2011. godinu

NADLEŽNOST I ORGANIZACIJA

Ministarstvo finansija vrši poslove uprave koji se odnose na: pripremanje predloga tekuće ekonomske politike Crne Gore i praćenje njenog ostvarivanja; pripremanje, planiranje, izradu i izvršenje budžeta Crne Gore; fiskalni uticaj; nadzor nad ostvarivanjem prihoda i izvršavanje izdataka budžeta Crne Gore; predlaganje smjernica i srednjoročnog makroekonomskog okvira za pripremu i planiranje budžeta; izvršenje, izmjenu i procjenu budžeta uz analizu zahtjeva potrošačkih jedinica i vanbudžetskih fondova za dodjelu budžetskih sredstava i predlaganje njihovih izmjena; kapitalnu potrošnju javnog sektora, procjenu osnovnih ekonomskih proporcija i bilansa; simuliranje, testiranje i ocjenu efekata ekonomskih i razvojnih mjera i institucionalnih promjena; bankarski sistem; hartije od vrijednosti; davanje mišljenja sa aspekta unapređenja poslovnog ambijenta na predloge zakona i drugih propisa; izvršavanje plaćanja po zahtjevu potrošačkih jedinica; vođenje glavne knjige trezora; upravljanje računovodstvenim sistemom državnih primitaka; pripremu završnog računa budžeta; finansijsku kontrolu putem korišćenja računovodstvenog sistema baziranog na planiranim obavezama; praćenje izvršavanja izdataka; pripremu redovnih finansijskih izvještaja za potrebe Vlade Crne Gore; upravljanje raspoloživim novčanim sredstvima na konsolidovanom računu trezora; upravljanje dugom nastalim po osnovu hartija od vrijednosti koje je emitovala država, nastalim po osnovu datih garancija i uzetih zajmova; upravljanje domaćim i spoljnim dugom, stranim donacijama, pomoćima i zajmovima; praćenje finansijskog poslovanja vanbudžetskih fondova i jedinica lokalne samouprave; pripremu predloga propisa o finansijskom sistemu, sistemu igara na sreću, osiguranju, računovodstvu, reviziji, sprječavanju pranja novca i finansiranju terorizma, antikorupciji itd.; koordiniranje aktivnosti, ostvarivanje saradnje i realizaciju obaveza prema Svjetskoj banci, Međunarodnom monetarnom fondu i drugim međunarodnim finansijskim institucijama; javne prihode (carine, porezi, doprinosi, takse, naknade i dr.), kojima se finansiraju javni rashodi na nivou države i na nivou jedinica lokalne samouprave; međunarodne ugovore o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja; primjenu međunarodnih ugovora koji se odnose na carinsku politiku; sistem finansiranja lokalne samouprave; carinsku i poresku politiku; razvoj sistema unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru u skladu sa međunarodnim standardima; pripremanje i sprovođenje propisa iz oblasti svojinsko-pravnih odnosa, državne imovine, premjera i katastra nepokretnosti, eksproprijacije zemljišta, založnih prava na imovini, povraćaj i obeštećenje po osnovu oduzetih imovinskih prava; odlučivanje u drugostepenom upravnom postupku iz oblasti imovinskih prava i prvostepene postupke restitucije; staranje o naplati unutrašnjeg duga koji čine potraživanja Vlade kroz redovne, stečajne i sudske postupke i aktiviranje založnih prava po tom osnovu, oblast javnih nabavki; davanje predloga u vezi sa upravljanjem i raspolaganjem državnom imovinom; primjenu Zakona o ratifikaciji Okvirnog sporazuma između Vlade Crne Gore i Komisije evropskih zajednica o pravilima za saradnju koja se odnose na finansijsku pomoć EZ Crnoj Gori u okviru sprovođenja instrumenta pretpristupne pomoći (IPA); donošenje propisa, poslovnika i procedura o uspostavljanju decentralizovanog sistema upravljanja projektima Evropske unije u Crnoj Gori; sprovođenje tendera, ugovaranje, odobravanje plaćanja i finansijsko izvještavanje sa aspekta javnih nabavki u oblasti usluga, nabavki, radova, bespovratne pomoći i twining-a, u smislu programa koje finansira Evropska unija u Crnoj Gori; obezbjeđivanje primjene pravila Evropske unije, uredbi i procedura koje se odnose na nabavke u oblasti usluga, radova, opreme, twining-a i bespovratne pomoći, pravilno funkcionisanje sistema izvještavanja; kontrolu aktivnosti u okviru organizovanja tenderskih procedura, grantova, ugovaranja, finansiranja, odobravanja plaćanja; državnu pomoć; međunarodnu finansijsku saradnju u oblastima za koje je ministarstvo osnovano; usklađivanje domaćih propisa iz okvira svoje nadležnosti sa pravnim poretkom Evropske unije; upravni nadzor u oblastima za koje je ministarstvo osnovano; kao i druge poslove koji su mu određeni u nadležnost.

Upravni nadzor vršio se nad :

Poreskom upravom;
Upravom za nekretnine;
Upravom carina;
Upravom za igre na sreću;
Upravom za antikorupcijsku inicijativu;
Upravom za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma;
Upravom za imovinu;
Zavodom za statistiku (MONSTAT – om) i
Direkcijom za javne nabavke.

Ministarstvo je imalo sljedeće organizacione jedinice :

Sektor budžeta;
Sektor za ekonomsku politiku i razvoj;
Sektor državnog trezora;
Sektor za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći;
Sektor za finansijski sistem i unaprijeđenje poslovnog ambijenta;
Sektor za poreski i carinski sistem, računovodstvo i reviziju;
Sektor za centralnu harmonizaciju finansijskog upravljanja i kontrole i unutrašnje revizije u javnom sektoru;
Sektor za imovinsko pravne poslove;
Odjeljenje za pripremu državne pomoći;
Odjeljenje za unutrašnju reviziju;
Odjeljenje za suzbijanje nepravilnosti i prevara;
Odjeljenje za evropske integracije;
Kabinet ministra i
Služba za opšte, kadrovske poslove i finansije.

STANJE PO SEKTORIMA

SEKTOR BUDŽETA

U izvještajnom periodu u Sektoru budžeta, u skladu sa Programom rada Vlade za 2011. godinu, usvojeni se sljedeći akti:

1. Zakon o budžetu Crne Gore za 2012. godinu

Sektor za budžet pripremio je Predlog Zakona o budžetu Crne Gore za 2012. godinu, koji je Skupština usvojila 23.12.2011. godine. Budžet Crne Gore za 2012. godinu obuhvata četiri dijela:

Tekući budžet

Transakcije finansiranja

Kapitalni budžet i

Budžet državnih fondova

Pored opšteg i posebnog dijela Zakon o budžetu Crne Gore za 2012. godinu sadrži obrazloženje koje obuhvata:

Procjenu konsolidovane javne potrošnje u Crnoj Gori

Makroekonomski i fiskalni okvir

Srednjoročni okvir budžetske potrošnje

Obrazloženje tekućeg budžeta, transakcija finansiranja, kapitalnog budžeta i budžeta državnih fondova.

2. Zakon o izmjenama i dopunama zakona o budžetu Crne Gore za 2011. godinu

Izmjene i dopune Zakona o budžetu Crne Gore za 2011. godinu se donijele su se zbog tehničkih usaglašavanja, a u skladu sa reorganizacijom Vlade Crne Gore i usklađivanjem naziva potrošačkih jedinica sa predloženim izmjenama.

3. Odluka o kriterijumima i načinu određivanja varijabilnog dijela zarade državnih službenika i namještenika

Vlada je donijela ovu Odluku na sjednici od 14. aprila 2011 godine. Ovom Odlukom propisani su kriterijumi i način određivanja varijabilnog dijela zarade državnih službenika i namještenika .

4. Odluka o izmjenama i dopunama uvećanju zarada državnim službenicima i namještenicima za obavljanje određenih poslova

Vlada je donijela ovu Odluku na sjednici od 28. jula 2011 godine. Ovim izmjenama i dopunama predviđeno je uvećanje zarada zaposlenima u sudstvu i tužilaštvu, po osnovu pripravnosti i dežurstva.

5. Odluka o kriterijumima za utvrđivanje visine naknade za rad člana radnog tijela ili drugog oblika rada

Vlada je donijela ovu Odluku na sjednici od 7. aprila 2011 godine. Ovom Odlukom propisuju se kriterijumi za utvrđivanje visine naknade za rad članova savjetodavnog tijela koje obrazuje Vlada Crne Gore i visine naknade za rad članova radnih timova, radnih grupa i drugih oblika rada, koje obrazuje predsjednik ili potpredsjednik Vlade Crne Gore, ministar ili starješina drugog organa uprave.

6. Uredba o naknadi troškova državnim službenicima i namještenicima

Vlada je donijela ovu uredbu na sjednici od 3. novembra 2011. godine. Ovom uredbom utvrđuju se uslovi, način ostvarivanja i visina naknade troškova državnim službenicima i namještenicima nastalih u vezi sa radom.

Osim navedenih akata urađeno je i sljedeće:

U postupku pripremanja i planiranja budžeta za 2012. godinu u sektoru budžeta uradjeni su **Smjernice makroekonomske i fiskalne politike za period 2011-2015. Godine.**

Smjernice je usvojila Vlada u skladu sa članom 20 Zakona o budžetu. U njima je data analiza kretanja makroekonomskih agregata (bruto domaćeg proizvoda, cijena zarada, zaposlenosti), kao i

ciljevi i smjernice fiskalne politike za 2012. godinu, na osnovu kojih će planirati glavne kategorije primitaka i izdataka Budžeta, sa procjenom za naredne tri fiskalne godine.

Sektor za budžet pripremio je i **budžetski cirkular** sa detaljnim obrazloženjem za popunjavanje zahtjeva za dodjelu budžetskih sredstava za potrošačke jedinice. U njemu su sadržani zahtjevi, parametri i objašnjenja za izradu Budžeta Crne Gore za 2012. godinu. Budžetski cirkular pripremljen je u junu mjesecu 2011. godine i dostavljen svim potrošačkim jedinicama.

Budžetski cirkular sadrži sljedeće djelove:

Makroekonomska i budžetska politika za 2012. godinu koja obuhvata osnovne smjernice makroekonomske i fiskalne politike za period 2011-2013. godine, za pripremu budžet za 2012. godinu.

Srednjoročni prioriteti ministarstva koji sadrži pripritate gdje je potrebno navesti aktivnosti koje predstavljaju srednjoročne prioritete koje će ministarstvo realizovati u naredne tri godine kao i očekivani rezultati koji će biti ostvareni ukoliko aktivnost bude uspješno realizovana.

Instrukcije za popunjavanje tabela sa finansijskim podacima za sve korisnike budžeta. Instrukcije i smjernice za pripremanje ne-finansijskih podataka za sve korisnike budžeta kojim je predviđena obaveza budžetskih korisnika da dostave sljedeće ne-finansijske podatke: **Izjavu o misiji, Nazive programa, Opise programa, Ciljeve programa, Zadatke programa, Indikatore programa, Značajne promjene I Izvore finansiranja.**

Obrazloženje koje budžetski korisnik prilaže uz zahtjev za budžetskim sredstvima i ovaj dio budžetskog cirkulara se odnosi na potrebu da se dostave podaci o Zakonskom okviru iz kojih proizilazi aktivnost potrošačke jedinice, aktivnosti koje su realizovane u 2011. i koje se planiraju u 2012. godini, podatke o broju zaposlenih koji su primili zaradu i prosječna isplaćena zarada za prvih sedam mjeseci, podatke o najznačajnijim problemima finansiranja u 2011. godini i obrazloženje traženih sredstava po pojedinim stavkama.

SEKTOR ZA EKONOMSKU POLITIKU I RAZVOJ

Osnovni cilj aktivnosti Sektora u 2011. godini je bio unapredjenje procesa makroekonomskog i fiskalnog projektovanja i analiziranja, kako bi donosioci odluka imali pouzdanu i realnu osnovu za kreiranje mjera i politika u skladu sa novonastalom krizom u eurozoni i promjenama na unutrašnjem tržištu.

U skladu sa dinamikom Programa rada Vlade za 2011. godinu i novom misijom i zadacima Sektora, pripremljeni su sljedeći analitički i programski dokumenti:

Pretpristupni ekonomski program za Crnu Goru 2011-2014

Obrazloženje Zakona o budžetu za 2012. godinu

Analiza ostvarenja ekonomske politike u I kvartalu 2011. godine

Analiza ostvarenja ekonomske politike u prvoj polovini 2011. godine

Analiza ostvarenja ekonomske politike u III kvartalu 2011. godine

Smjernice Ekonomske politike za 2012. godinu

Mjesečni makroekonomski indikatori (mjesečno publikovani od jula do decembra)

Aktuelne analize u Biltenima ministarstva finansija u vezi sa rastom cijena nafte, dužničkom krizom u eurozoni, mjerama fiskalne politike i institucionalnim promjenama, fiskalnim trendovima i sl.

Osim navedenog, tokom 2011. godine Sektor je pripremio dvije informacije koje je utvrdila Vlada:

Informacija o Twinning projektu "Nacionalna strategija razvoja i nacionalni plan razvoja"

Informacija o Pretpristupnom ekonomskom program za Crnu Goru 2011-2014.

U oblasti makroekonomskih procjena i projekcija postignuti su sljedeći rezultati u 2011. godini:

Procjena ekonomskog rasta i elemenata BDP-a po proizvodnom principu za prvu polovinu 2011. godine

Projekcija ekonomskog rasta za period 2011-2014. prema proizvodnom i potrošnom principu

Alternativni scenario nižeg ekonomskog rasta za period 2012-2014

Projekcija javnih prihoda za period 2012-2014

Alternativni scenario projekcije javnih prihoda za period 2012-2014. na osnovu projekcije nižeg ekonomskog rasta

Sektor je u maju 2011. započeo koordinaciju Twinning projekta "Strategija razvoja Crne Gore i Nacionalni plan razvoja" čija se realizacija očekuje do kraja 2012. godine. Cilj ovog projekta je izrada Nacionalnog plana razvoja (NPR) Crne Gore kao nužnog preduslova u procesu pristupanja EU i definisanje relevantnih pravila, procedura i institucionalnih postavki

neophodnih za njegovo sprovođenje. Tokom 2011. Godine na tom projektu realizovane su sljedeće aktivnosti:

Formiran Koordinacioni tim

Formirane dvije radne grupe: prva, za pripremu NDP-a i druga, za unapredjenje institucionalnih kapaciteta za strateško planiranje

Izvršena analiza svih važećih strategija.

SEKTOR DRŽAVNOG TREZORA

U ovom sektoru, pojedinačno po odsjecima, urađeno je sljedeće:

Odsjek za upravljanje dugom, analizi zaduženosti, upravljanje gotovinom i odnose sa inostranstvom

Ugovori o zajmu

Crna Gora je tokom 2011.godine potpisala četiri Ugovora o zajmu u ukupnom iznosu od 74,6 mil. € i 1,0 mil. \$ i to:

MEĐUNARODNA BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ – IBRD (59,1 mil.€)

Prvi programski zajam za razvojnu politiku finansijskog sektora (IBRD-DPL I). Ugovor o kreditu između Međunarodne banke za obnovu i razvoj i Vlade Crne Gore zaključen je 26.09.2011. godine.

MEĐUNARODNA BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ – IBRD (1,0 mil.\$)

Projekat Upravljanje opasnim otpadom - „Hot-Spot“. Ugovor o kreditu između Međunarodne banke za obnovu i razvoj i Vlade Crne Gore zaključen je 23.03.2011. godine.

EVROPSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ - EBRD (4,0 mil. €)

Projekat Grijanje obnovljivom energijom, opština Pljevlja. Ugovor o kreditu između Evropske banke za obnovu i razvoj i Vlade Crne Gore potpisan je 06.12.2011. godine.

NJEMAČKA RAZVOJNA BANKA – KfW (11,5 mil. €)

Projekat Energetska efikasnost u javnim ustanovama. Ugovor o kreditu između KfW i Vlade Crne Gore potpisan je 23.11.2011. godine

EUROBOND – 180 miliona eura

U aprilu 2011. godine, realizovana druga emisija obveznica na međunarodnom tržištu kapitala, u visini od 180 miliona eura, za potebe finansiranja budžeta.

Ugovori o garanciji

Crna Gora je tokom 2011. godine potpisala sljedeće Ugovore o garanciji u ukupnom iznosu od 18,17 mil. € i to:

ČEŠKA EKSPORTNA BANKA - CZECH EXIM (€ 5,0 mil.):

Kredit namijenjen za završetak pruge Podgorica – Nikšić

Ugovor o kreditu između Željezničke infrastrukture Crne Gore i ČEB-a potpisan je 12.12.2011. godine.

Ugovor o garanciji između Vlade Crne Gore i ČEB-a potpisan je 12.12.2011. godine.

HIPOTEKARNA BANKA AD PODGORICA – (2,0 mil. €)

Projekat kreditne podrške Montenegro Airlines a.d. Podgorica
Ugovor o kreditu između Hipotekarne banke a.d. Podgorica i Montenegroairlines a.d. Podgorica zaključen je 09.02.2011. godine.
Garancija Vlade Crne Gore po navedenom Ugovoru o kreditu izdata je Hipotekarnoj banci a.d. Podgorica 06.05.2011. godine.

ERSTE BANKA AD PODGORICA – (1,5 mil. €)

Projekat kreditne podrške Fabrici elektroda „Piva“ a.d. Plužine.
Ugovor o kreditu između Erste banke a.d. Podgorica i Fabrike elektroda „Piva“ a.d. Plužine, zaključen je 27.07.2011. godine.
Garancija Vlade Crne Gore po navedenom Ugovoru o kreditu izdata je Erste banci 27.07.2011. godine.

HIPOTEKARNA BANKA AD PODGORICA – (0,7 mil. €)

Projekat kreditne podrške MI-RAI GROUP d.o.o. Nikšić.
Ugovor o kreditu između Hipotekarne banke a.d. Podgorica i MI-RAI GROUP d.o.o. Nikšić, zaključen je 13.09.2011. godine.
Garancija Vlade Crne Gore po navedenom Ugovoru o kreditu izdata je Hipotekarnoj banci 13.09.2011. godine.

ERSTE BANKA AD PODGORICA – (3,5 mil. €)

Projekat kreditne podrške Željezničkom prevozu Crne Gore a.d. Podgorica.
Ugovor o kreditu između Erste banke a.d. Podgorica i Željezničkog prevoza Crne Gore a.d. Podgorica, zaključen je 13.12.2011. godine.
Garancija Vlade Crne Gore po navedenom Ugovoru o kreditu izdata je Erste banci 13.12.2011. godine.

NLB MONTENEGROBANKA AD PODGORICA – (2,4 mil. €)

Projekat kreditne podrške Montenegro Airlines a.d. Podgorica
Ugovor o dugoročnom kreditu između NLB Montenegrobanke a.d. Podgorica i Montenegroairlines a.d. Podgorica zaključen je 21.04.2011. godine.
Garancija Vlade Crne Gore po navedenom Ugovoru o kreditu izdata je NLB Montenegrobanci a.d. Podgorica 13.12.2011. godine.

INVESTICIONO RAZVOJNI FOND AD PODGORICA – (1,5 mil. €)

Projekat kreditne podrške Crnogorskoj plovidbi a.d. Kotor
Ugovor o kreditu između Investiciono razvojnog fonda a.d. Podgorica i Crnogorske plovidbe a.d. Kotor, zaključen je 29.12.2011. godine.
Garancija Vlade Crne Gore po navedenom Ugovoru o kreditu izdata je Investiciono razvojnog fondu 30.12.2011. godine.

HYP0 ALPE ADRIA BANKA AD PODGORICA – (0,525 mil. €)

Projekat kreditne podrške Lenka a.d. Bijelo Polje
Ugovor o kreditu između Hypo Alpe Adria Banke a.d. Podgorica i Montenegroairlines a.d. Podgorica zaključen je 26.12.2011. godine.
Garancija Vlade Crne Gore po navedenom Ugovoru o kreditu izdata je Hypo banci a.d. Podgorica 30.12.2011. godine.

CRNOGORSKA KOMERCIJALNA BANKA AD PODGORICA – (1,05 mil. €)

Projekat kreditne podrške Jadransko brodogradilište a.d. Bijela
Ugovor o kreditu između Crnogorske komercijalne banke a.d. Podgorica i Jadranskog brodogradilišta a.d. Bijela zaključen je 17.01.2012. godine.
Garancija Vlade Crne Gore po navedenom Ugovoru o kreditu izdata je Crnogorskoj komercijalnoj banci a.d. Podgorica 19.01.2012. godine.

Napomena: Ugovor o kreditu i Garanciji potpisani su u 2012. godini a izdavanje garancije je predviđeno Odlukom o zaduživanju i izdavanju garancija Crne Gore za 2011. godinu.

Informacije i Izvještaji

Odluka o zaduživanju i davanju garancija Crne Gore za 2011. godinu;

Informacija o emisiji Državnih zapisa;

Izvještaj o državnom dugu Crne Gore za 2010. godinu;

Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o zaduživanju i davanju garancija Crne Gore za 2011. godinu;

Informacija o zaključivanju Ugovora o finansiranju između KfW-a, Frankfurt i Vlade Crne Gore u cilju finansiranja Projekta energetska efikasnost u javnim ustanovama u Crnoj Gori;

Izvještaj o državnom dugu na 30. jun 2011. godine;

Informaciju o potpisivanju bilateralnog Sporazuma o poravnanju duga Republike Albanije prema Crnoj Gori;

Ugovor o poravnanju između, između Vlade Crne Gore i UBS banke, potpisan 29.08.2011. godine

Osim pomenutih Informacija i Izvještaja Odsjek je tokom godine pripremao i:

Kvartalne izvještaje o stanju javnog duga Crne Gore;

Kvartalne izvještaje o servisiranju javnog duga, stanju depozita i projekcije kretanja duga za period do 2015.godine za MMF i Svjetsku banku;

Redovno izvještavanje za Standard&Poor's i Moody's (Međunarodne agencije za utvrđivanje kreditnog rejtinga);

U skladu sa Zakonom o obeštećenju korisnika prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja ("Službeni list CG", broj 40/08), 20. april 2011. godine je isplaćena posljednja rata obaveznica obeštećenja.

U skladu sa Zakonom o isplati devizne štednje građana položene kod ovlašćenih banaka sa sjedištem van Crne Gore ("Službeni list RCG", broj 81/06 i "Službeni list CG", broj 20/09), i Zakona o regulisanju obaveza i potraživanja po osnovu ino duga i devizne štednje građana ("Službeni list RCG", br. 55/03, 11/04 i 42/05), isplaćena je četvrta, odnosno sedma rata obaveznica štednje.

Zaključen je Memorandum o saradnji između Vlade Republike Srbije i Vlade Crne Gore o razmjeni podataka po osnovu deviznih depozita kod Dafiment banke ad, Beograd u likvidaciji i Banke privatne privrede Crne Gore dd, Podgorica, 20. jula 2011. godine.

II Odsjek za Nacionalni fond

U svim IPA tijelima su imenovana lica za vršenje horizontalnih aktivnosti (menadžeri za upravljanje rizikom/koordinator za upravljanje rizikom, službenici za nepravilnosti, koordinatori MoP);

Izrađeni su nacrti Implementacionih i Operativnih sporazuma za IPA komponente I-IV, kojim se definišu odgovornosti i nadležnosti između relevantnih lica i tijela;
Formirano je Savjetodavno tijelo, koje pruža političku podršku cjelokupnom procesu uspostavljanja decentralizovanog upravljanja IPA sredstvima;
Međusobni odnosi i podjela nadležnosti između tijela i struktura uključenih u decentralizovano upravljanje sredstvima u slučaju IPA komponenti I–IV, definisani su Uredbom o organizaciji decentralizovanog upravljanja Instrumentom pretpristupne pomoći Evropske unije, koja je usvojena 23.juna 2011.godine (Sl. br. 33/40)

U okviru projekta tehničke podrške „Jačanje upravljačkog i kontrolnog sistema EU finansijske podrške u Crnoj Gori“, izrađeni su Priručnici o procedurama za sve četiri IPA komponente.

Vlada Crne Gore je usvojila sljedeća dokumenta:

Nacionalna Mapa puta za I i II IPA komponentu, 10. mart 2011. godine, br.03-1877;
Informacija o unaprijeđenju Operativnih struktura za I i II IPA komponentu, 24. mart 2011 godine, br.03-2784;
Nacionalna mapa puta za IPA komponente III i IV, 15. april 2011. godine, br. 03-3387/2;
Informacija o uspostavljanju Operativne strukture za IPA komponente III i IV, 14. april 2011. godine;
Informacija o intenziviranju aktivnosti vezanih za uvođenje decentralizovanog upravljanja pretpristupnim fondovima Evropske unije u slučaju IPA komponente II, 21. jun 2011, br.03-5835;
Informacija o spremnosti i raspoloživosti ljudskih resursa u procesu pripreme za Decentralizovano upravljanje IPA fondova, 23. jun 2011. godine, br.03-5835;
Informacija o napretku u procesu uvođenja decentralizovanog sistema upravljanja pretpristupnim fondovima EU u periodu april-jul 2011. godine, 22. jul 2011.godine, br.03-7161;
Odluka o imenovanju lica odgovornih za vršenje decentralizovanog upravljanja pretpristupnim fondovima evropske unije, Sl. list Crne Gore", br. 50/11 od 21. oktobar 2011;
Informacija o napretku u procesu uvođenja decentralizovanog sistema upravljanja pretpristupnim fondovima EU u periodu jul-septembar 2011. godine, 17. novembar 2011.godine, br.03-5835/8;
Informacija o sprovođenju obuka u okviru pripreme za decentralizovano upravljanje IPA sredstvima, 24. novembar 2011.godine, br.03-11008/3.

SEKTOR ZA FINANSIRANJE I UGOVARANJE SREDSTAVA EU POMOĆI

U cilju postizanja usaglašenosti sa zahtjevima Evropske unije, odnosno ispunjenja uslova za prenos odgovornosti za samostalno upravljanje IPA sredstvima, u 2011. godini je napravljen znatan napredak, i urađeno je sljedeće:

Uspostavljene su *Jedinice za implementaciju projekata (PIU)* u 11 resornih ministarstava koja će biti predmet akreditacije, na čijem čelu su imenovani Visoki programski službenici (SPO). S tim u vezi, a u skladu sa članom 75 IPA Implementacione uredbe, Službenik za ovjeravanje programa (PAO) je na osnovu predloga ministra resornog ministarstva, izvršio imenovanja svih SPO-a. Imenovanje je bila osnova da se potpiše Operativni sporazum, kako bi se definisale nadležnosti između PAO-a i SPO-a;

U svim IPA tijelima su imenovana lica za vršenje horizontalnih aktivnosti (menadžeri za upravljanje rizikom/koordinator za upravljanje rizikom, službenici za nepravilnosti, koordinatori MoP);

Izrađen je Implementacioni sporazum za II IPA komponentu, kao i Operativni sporazum za II IPA komponentu, kojim se definišu odgovornosti i nadležnosti između Rukovodioca Operativne strukture za II IPA komponentu (HoS), CFCU-a i Tijela za prekograničnu saradnju (CBC body);

U CFCU-u je uspostavljena Kancelarija prvog nivoa kontrole za transnacionalne programe prekogranične saradnje u kojima učestvuje Crna Gora (IPA Jadranski prekogranični program, Mediteranski program i Program prostora jugoistočne saradnje), gdje su i imenovana dva kontrolora za prvi nivo kontrole. Nakon uspostavljene kancelarije, izrađen je Priručnik za prvi nivo kontrole za multilateralne programe od strane eksperta angažovanog na projektu „*Jačanje upravljačkog i kontrolnog sistema EU finansijske podrške u Crnoj Gori*“, koji pruža osnovne informacije o uspostavljenim procedurama prvog nivoa kontrole u Crnoj Gori;

U skladu sa zaključkom Vlade od 31. marta 2011. godine, u okviru CFCU-a imenovana su dva kontrolora, koji vrše poslove kontrole dokumentacije koja se dostavlja od strane korisnika projekata, ocjenjuju prihvatljivost troškova i izdaju potvrdu (Declaration of Validation of Expenditure - DVE), na osnovu koje krajnji korisnici mogu tražiti refundaciju sredstava. U skladu sa tim, kontrolori su održali niz sastanaka sa korisnicima projekata, gdje su imali priliku da se što bolje upoznaju sa načinom implementacije projekata, kao i samim procesom prvog nivoa kontrole. Takođe, kontrolori su upoznali korisnike sa radom Kancelarije, kao i obavezama i pravilima koje će korisnici morati da poštuju prilikom dostavljanja redovnih izvještaja. Na sastancima su razmatrani ključni problemi i traženja rješenja istih, sa kojima se korisnici projekata svakodnevno susrijeću, kao i osnovni principi i opšti kriterijumi provjere prihvatljivosti troškova.

Faza Procjena nedostataka u okviru III i IV IPA komponente je sprovedena u periodu od 5. septembra do 18. novembra 2011. godine. Izvještaj o procjeni nedostataka je dostavljen od strane revizora, i na osnovu toga pripremljen je *Predlog Akcionog plana za prenos odgovornosti upravljanja za III i IV IPA komponentu*.

SEKTOR ZA FINANSIJSKI SISTEM I UNAPRIJEĐENJE POSLOVNOG AMBIJENTA

Ključne aktivnosti Sektora za finansijski sistem i unaprijeđenje poslovnog ambijenta, u izvještajnom periodu, su:

Uvođenje Analize efekata propisa (RIA – Regulatory Impact Assessment) u crnogorski regulatorni sistem

U cilju stvaranja administrativnih i institucionalnih pretpostavki za uvođenje RIA-e u crnogorski regulatorni sistem pripremljene su izmjene Poslovnika Vlade Crne Gore, u dijelu koji se odnosi na dostavljanje predloga regulative na usvajanje Vladi Crne Gore. S tim u vezi, od obrađivača propisa se zahtijeva da uz svaki novi propis, kao sastavni dio predloženog akta, dostavi analizu njegovih efekata u predviđenoj formi.

Regulatorna reforma »Giljotina« propisa

Prva faza aktivnosti na implementaciji procesa „Gijlotina popisa“, koja obuhvata popis procedura i administrativnih postupaka u crnogorskom sistemu je završena. U toku je prikupljanje preporuka po različitim oblastima, nakon čega će se aktivnosti preduzete u ovoj oblasti uklopiti sa aktivnostima preduzetim u cilju sprovođenja Analize efekata propisa.

Tokom 2011. godine implementirane su II faza i dio III faze projekta analizirano oko 690 propisa i 320 administrativnih postupaka. Kao rezultat analize, pripremljeno je oko 1750 preporuka koje su upućene privrednim asocijacijama i nadležnim organima državne uprave na davanje sugestija.

Usvojen je Zakon o investicionim fondovima

Zakonom je propisana transparentna transformacija fondova, automatsko otvaranje postojećih fondova, lakša promjenjivost menadžmenta firmi koje upravljaju fondovima, bolja zaštita manjinskih akcionara od neefikasnog upravljanja društava za upravljanje, fleksibilniji uslovi za promjenu društva za upravljanje fondovima, kao i jednostavniji prelazak akcionara iz jednog fonda u drugi.

Prijedlog Zakona je u usvojen na sjednici Vlade od 21. jula 2011. godine.

Zakon o investicionim fondovima je usvojen i objavljen u „Službenom listu Crne Gore“ broj 54/11.

Zakon o lobiranju

Obaveza normativnog uređenja materije lobiranja proizilazi iz Inoviranog Akcionog Plana za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala.

Predlog Zakona je u usvojen na sjednici Vlade od 23. juna 2011. godine.

Zakon o lobiranju je usvojen i objavljen u „Službenom listu Crne Gore“ broj 54/11.

Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma

Predlogom zakona je uvedena odredba koja se odnosi na elektronski prenos novca, neuobičajne transakcije, odnosno transakcija koje nemaju jasnu ekonomsku ili pravnu svrhu ili opravdanost, obavezu preduzimanja mjera radi otklanjanja rizika od pranja novca i finansiranja terorizma koji bi mogao proizaći iz novih tehnologija (internet bankarstvo, upotreba bankomata, telefonsko bankarstvo i dr.), a propisana je i obaveza da listu politički eksponiranih lica utvrđuje i objavljuje uprava, na svojoj internet stranici.

Prijedlog Zakona je u usvojen na sjednici Vlade od 01. decembra 2011. godine.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma je objavljen u „Službenom listu Crne Gore“, broj 14/12.

6. Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću

U cilju doprinosa borbi protiv patološkog kockanja i negativnog uticaja igara na sreću na maloljetna lica, Predlogom je propisano odgovorno igranje, zabrana ulaska u sve objekte u kojima se priređuju igre na sreću za maloljetna lica, učestvovanje zaposlenih u svim igrama na sreću, a pooštrena i kaznena politika.

Predlog ima za cilj da definiše kontrolisani razvoj oblasti igara na sreću imajući u vidu njenu socijalnu i zdravstvenu dimenziju sa jedne strane i specifičnost ponude koja je povezana i sa sektorom turizma i time atraktivna sa aspekta rasta ekonomske aktivnosti, kao i da unaprijedi oblast igara na sreću.

Prijedlog Zakona je u usvojen na sjednici Vlade od 22. decembra 2011. godine.

SEKTOR ZA PORESKI I CARINSKI SISTEM, RAČUNOVODSTVO I REVIZIJU

U izvještajnom periodu, u Sektoru za poreski i carinski sistem pripremljeno je jedanaest prijedloga zakona, pet uredbi i deset praviilnika, i set drugih akata.

ZAKONI

1. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama (“Sl. list CG“, broj 61/11)

Primjenjuje se od 1. januara 2012. godine (osim odredbi koje se odnose na oporezivanje kafe i gazirane vode koje će biti u primjeni od 1. aprila 2012. godine).

Navedenim zakonom, čija su rješenja u primjeni od 1. januara 2012. godine (osim odredbi koje se odnose na oporezivanje kafe i gazirane vode koje će biti u primjeni od 1. aprila 2012.

godine) izvršeno je povećanje specifične akcize na cigarete sa 10€/kg (0,20 € po paklici) na 15€/kg (0,30€ po paklici) i smanjenje proporcionalne stope sa postojećih 37% na 36% od maloprodajne cijene cigareta. Istovremeno, izvršeno je povećanje akcize za alkohol i alkoholna pića sa postojećih 70€ na 100 €/hl za srednja alkoholna pića, odnosno sa 550 € na 650 €/hl etil alkohola. Akciza na dizel gorivo smanjena je sa 370 na 350 Eura na 1000 litara. U akcizni sistem Crne Gore uvedena su dva nova akcizna proizvoda: kafa i gazirana voda sa dodatkom šećera, sa odloženom primjenom od 1. aprila 2012. godine.

2. Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Sl.list CG", broj 14/12)

Prijedlog zakona je utvrdila Vlada Crne Gore. Navedenim zakonom vrši se uskladjivanje poreskih olakšica koje se odnose na nedovoljno razvijene opštine sa EU pravilima državne pomoći. Zakon predviđa oslobođenje od plaćanja poreza na dobit pravnih lica za novoosnovana pravna lica u nedovoljno razvijenim opštinama, za period od 8 godina. Napominjemo da je ovaj rok produžen na osnovu amandmana koji je usvojila Skupština Crne Gore, što nije u skladu sa EU pravilima državne pomoći. (Vlada je predložila oslobođenje 100% za prve tri godine i 50% za narednih 5 godina).

3. Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Sl.list CG", broj 14/12)

Prijedlog zakona je utvrdila Vlada Crne Gore. Navedenim zakonom izvršeno je usklađivanje poreskih olakšica koje se odnose na nedovoljno razvijene opštine sa EU pravilima državne pomoći. Predloženim zakonom se precizira osnovica za oporezivanje nerezidentnih fizičkih lica, definišu slobodna zanimanja koja plaćaju porez na prihode od samostalne djelatnosti, i bliže definiše procedura oporezivanja prihoda od kapitalnih dobitaka.

4. Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obaveznom socijalnom osiguranju ("Sl.list CG", broj 14/12)

Prijedlog zakona je utvrdila Vlada Crne Gore. Navedenim prijedlogom zakona unaprijeđena su zakonska rješenja u dijelu utvrđivanja maksimalne osnovice za obračun dobrinosa penzijskog invalidskog osiguranja, zdravstvenog osiguranja i nezaposlenosti, na teret zaposlenog i na teret poslodavca. Predloženim rješenjima, za lica koja obavljaju samostalnu djelatnost i po tom osnovu plaćaju porez u paušalnom iznosu precizirano je da osnovicu za plaćanje doprinosa predstavlja oporezivi dohodak, koji zavisi od prometa čime su dodatno rasterećene kategorije koje ostvaruju manji promet. Zakonom je dodatno precizirana osnovica na koju se obračunavaju doprinosi za predstavnike diplomatsko-konzularnih predstavništava.

5. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o administrativnim taksama ("Sl. list CG", broj 20/11)

Navedenim zakonom izvršeno je ukidanje taksi koje naplaćuje carinski organ za spise i radnje iz svog djelokruga rada kao i ispoštovan je principa "slobodnog protoka roba" iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Istovremeno, izvršeno je i usklađivanje zakona sa odredbama člana VIII Opšteg sporazuma o carinama i trgovini (GATT), , kojim je predviđeno da administrativne takse moraju da odražavaju približno stvarni trošak pružene usluge. Navedenim zakonom stvoreni su preduslovi za elektronsko plaćanje administrativnih taksi.

6. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji ("Sl. list CG", broj 20/11)

Navedenim zakonom izvršeno je usklađivanje važećeg zakonodavstva sa najboljom međunarodnom praksom i preporukama Svjetske banke radi stvaranja institucionalnog okvira za unapređenje poslovnog ambijenta i lakoću registrovanja i poslovanja privrednih subjekata. U cilju objedinjavanja cjelokupnog procesa i uspostavljanja jednošalterskog

principa („one stop shop-a“), Ministarstvo finansija se opredijelilo za sprovođenje ovog postupka u Centralnom registru privrednih subjekata pri Poreskoj upravi. Ovaj postupak će pratiti i integrisanje postupka dostavljanja finansijskih izvještaja istom organu koji obavlja poslove registracije preduzeća, tj. Poreska uprava. Zakonom je stvoren pravni osnov za pristup informacijama sa kojima raspolaže poreski organ od strane državnih organa.

7. Zakon o povrđivanju Ugovora između Crne Gore i Irske o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i sprecavanje izbjegavanja placanja poreza na dohodak ("Službeni List CG – Međunarodni ugovori", broj 09/11)

Sporazum ratifikovala Skupština Crne Gore. Navedenim ugovorom postiže se: otklanjanje problema dvostrukog oporezivanja fizičkih i pravnih lica rezidenata Crne Gore i Irske, putem obezbjeđenja zajedničkih metoda i kriterijuma za određivanje prava oporezivanja pojedinih kategorija dohotka, što omogućava stimulisanje, odnosno, intenziviranje ekonomsko-finansijskih odnosa između dvije zemlje; obezbjeđenje fiskalne i pravne sigurnosti kao uslov za unapređenje privredne djelatnosti rezidenata obje države ugovornice; osiguranje pozitivnog dejstva poreskih olakšica radi stimulisanja ulaganja rezidenata jedne države ugovornice u drugu državu ugovornicu i dr. Takođe, ovim ugovorom se obezbjeđuje unapređenje saradnje poreskih organa Crne Gore i Irske, kroz postupak zajedničkog dogovaranja i razmjenu obavještenja, radi efikasne borbe protiv poreske evazije.

8. Zakon o povrđivanju Ugovora između Crne Gore i Republike Srbije o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze na dohodak ("Službeni List CG – Međunarodni ugovori", broj 16/11)

Nakon sprovedenih pregovora i interne procedure Sporazum ratifikovan u Skupštini Crne Gore. Navedenim ugovorom postiže se: otklanjanje problema dvostrukog oporezivanja fizičkih i pravnih lica rezidenata Crne Gore i Republike Srbije, putem obezbjeđenja zajedničkih metoda i kriterijuma za određivanje prava oporezivanja pojedinih kategorija dohotka, što omogućava stimulisanje, odnosno, intenziviranje ekonomsko-finansijskih odnosa između dvije zemlje; obezbjeđenje fiskalne i pravne sigurnosti kao uslov za unapređenje privredne djelatnosti rezidenata obje države ugovornice; osiguranje pozitivnog dejstva poreskih olakšica radi stimulisanja ulaganja rezidenata jedne države ugovornice u drugu državu ugovornicu i dr. Takođe, ovim ugovorom se obezbjeđuje unapređenje saradnje poreskih organa Crne Gore i Republike Srbije, kroz postupak zajedničkog dogovaranja i razmjenu obavještenja, radi efikasne borbe protiv poreske evazije.

9. Zakon o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Srbije o saradnji i uzajamnoj pomoći u carinskim pitanjima („Službeni list CG-Međunarodni ugovori“, br. 8/11)

Navedenim sporazumom obezbjeđuje se bolja saradnja između carinskih organa ugovornih strana, a sve u cilju pravilne primjene carinskih propisa, posebno u sprečavanju, otkrivanju, istraživanju i borbi protiv carinskih prekršaja.

10. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o računovodstvu i reviziji ("Službeni list CG", br. 32/11)

Navedenim zakonom napravljen je korak naprijed ka usaglašavanju računovodstvenog zakonodavnog okvira sa evropskim zakonodavstvom. Izmjenama i dopunama Zakona objedinjeni su rokovi za podnošenje finansijskih izvještaja i poreske prijave, do 31. marta tekuće za prethodnu godinu. Ovom izmjenom omogućeno je svim privrednim subjektima više vremena za sastavljanje finansijskih izvještaja. Preciznije su definisani uslovi za izdavanje i oduzimanje licence ovlašćenog revizora. Skraćen je rok za odlučivanje nadležnog organa o zahtjevu za izdavanje dozvole za rad društvu za reviziju, sa 30 na 7 dana. Takođe, poslovi

inspekcijskog nadzora povjereni su Poreskoj upravi, a proširen je i opseg kaznenih odredbi, koje su usaglašene sa Zakonom o prekršajima. Novim zakonskim rešenjima pojedine zakonske odredbe preciznije su definisane, unaprijedio se sistem finansijskog izvještavanja, kao i finansijska disciplina. Takođe, ove izmjene izvršene su i u cilju smanjenja administrativnih procedura. Zakon je djelimično usaglašen sa VIII direktivom (32006L0043). U dijelu vlasničkih i upravljačkih struktura regulisana je mogućnost da se revizor ili društvo za reviziju jave kao osnivači nekog drugog društva za reviziju sa 75-100% vlasničkih prava u novoosnovanom društvu.

11. Zakon o reviziji sredstava EU fondova ("Sl. list Crne Gore", br. 14/12 od 07.03.2012)

Predlogom Zakona o reviziji sredstava iz fondova Evropske unije uređuje se sprovođenje revizije sistema upravljanja i kontrole sredstvima iz EU fondova. Ovim zakonom uspostavlja se Revizorsko tijelo funkcionalno i operativno nezavisno od učesnika u sistemu upravljanja i kontrole sredstava EU fondova, utvrđuju subjekti revizije, nadležnosti glavnog revizora, uslovi za izbor i izuzeće revizora, reguliše način vršenja revizije i regulišu druga bitna pitanja. Predmet nadzora i finansijske kontrole Revizorskog tijela, biće svi finansijski sporazumi, kao i iz njih proizašli programi i ugovori. Predstavnici Revizorskog tijela vršiće sve tehničke i finansijske provjere, pregledati svu relevantnu dokumentaciju i račune koji se odnose na predmete finansirane u skladu sa odgovarajućim finansijskim sporazumima. U pogledu metodologije za sprovođenje revizije, podnošenja izvještaja i mišljenja o izvršenoj reviziji, Revizorsko tijelo će se pridržavati pravila Evropske komisije koja se odnose na korišćenje sredstava EU fondova kao i međunarodno prihvaćenih standarda revizije.

UREDBE

1.Uredba o bližim kriterijumima i metodologiji za određivanje tržišne vrijednosti nepokretnosti ("Sl. list CG", broj 36/11)

Predmetnom uredbom bliže se uređuje metodologija i kriterijumi za određivanje tržišne vrijednosti nepokretnosti, što će doprinijeti prikazivanju fer tržišne vrijednosti nepokretnosti i realnije osnovice za utvrđivanje poreza na nepokretnosti.

2.Uredba o odloženom plaćanju carinskog duga („Sl. list CG“, br.11/11)

Uredbom o odloženom plaćanju carinskog duga, omogućeno je odloženo plaćanje carinskog duga (carine i PDV), nastalog pri uvozu proizvoda, na rok od 30 dana od dana prihvatanja carinske deklaracije. Ovim rješenjem stvoreni su povoljniji uslovi za kontinuirani uvoz proizvoda neophodan za realizaciju mnogih investicionih projekata.

3.Uredba o izmjeni Uredbe o odloženom plaćanju carinskog duga („Sl. list CG“, broj 66/11)

Predmetnom uredbom, čija su rješenja u primjeni od 1. januara 2012.godine, obezbjedjuje se kontinuitet primjene Uredbe o odloženom plaćanju carinskog duga i u 2012.godini.

4. Uredba o postupanju carinskog organa sa robom za koju postoji sumnja da povrjeđuje prava intelektualne svojine („Sl. list CG“, br. 33/11)

Navedena uredba je u potpunosti usaglašena sa propisima EU koji regulišu ovu oblast (*Uredba Savjeta EU broj 1383/2003 o aktivnostima carinskog organa sa robom za koju se sumnja da povrjeđuje prava intelektualne svojine* i *Uredba Komisije broj 1891/2004 za sprovođenje Uredbe Savjeta EU broj 1383/2003*). Uredbom su uvedena nova prava za koja se može zahtijevati djelovanje carinskog organa u slučaju postojanja sumnje da se vrši njihova povreda (pravo na zaštitu biljne sorte, sertifikat o dodatnoj zaštiti), preciznije je definisan pojednostavljeni postupak za uništenje robe pod carinskim nadzorom, a propisan je

i obrazac zahtjeva za preduzimanje mjera od strane carinskog organa, sa detaljnim uputstvom za njegovo popunjavanje.

Predmetna uredba je pripremljena u saradnji sa konsultantima iz Češke i Slovenije, u okviru komponente II Twinning projekta – Podrška Upravi carina.

5. Uredba o usklađivanju nomenklature Carinske tarife za 2012. godinu („Sl. list CG“, br. 65/11)

Navedenom uredbom, koja je u primjeni od 1. januara 2012. godine, izvršeno je usaglašavanje nomenklature nacionalne Carinske tarife sa Kombinovanom nomenklaturom EU za 2012. godinu (Uredba Komisije br. 1006/2011 od 27 septembra 2011. godine), kako bi se stvorili povoljniji uslovi za odvijanje spoljnotrgovinskog poslovanja naših privrednih subjekata. Predmetna Uredba, pored redovnih carinskih stopa sadrži i pregled carinskih stopa koje se primjenjuju na uvoz robe porijeklom iz država sa kojima Crna Gora ima zaključene sporazume o slobodnoj trgovini (EU, CEFTA, Rusija, Turska, Ukrajina, EFTA).

PRAVILNICI

1. Pravilnik o dopunama Pravilnika o primjeni Zakona o akcizama („Sl. list CG“, broj 23/11)

Navedenim pravilnikom bliže se propisuju uslovi i način ostvarivanja prava na povraćaj dijela plaćene akcize za eurodizel, koji se koristi za komercijalne i industrijske svrhe u skladu sa zakonom, uključujući uslove i način povraćaja dijela plaćene akcize. Odredbama člana 52 stav 1 tačka 4 Zakona o akcizama („Službeni list RCG“, br. 65/01 i 76/05 i „Službeni list CG“, br. 76/08 i 50/09 i 78/10), predviđena je mogućnost da kupci gasnih ulja (eurodizel), koji ne koristi kao motorno gorivo, već kao motorno gorivo u industrijske i komercijalne svrhe, plaćaju akcizu u iznosu od 169 eura na 1000 litara u odnosu na 370 eura na 1000 litara za motorno gorivo, odnosno imaju pravo na povraćaj dijela plaćene akcize u iznosu od oko 201 euro na 1000 litara (20 centi po litru).

2. Pravilnik o načinu i uslovima povraćaja akcize na mineralna ulja koja se upotrebljavaju za pogon poljoprivredne i šumske mehanizacije („Sl. list CG“, broj 23/11)

Navedenim pravilnikom bliže se uređuje način i uslovi povraćaja dijela plaćene akcize na mineralna ulja koje se koristi za poljoprivrednu i šumsku mehanizaciju. Pravo na povraćaj dijela plaćene akcize u visini od 50% akcize odobrava se kupcima mineralnih ulja koja upotrebljavaju za pogon poljoprivredne i šumske mehanizacije.

3. Pravilnik o utvrđivanju iznosa najpopularnije cijene cigareta („Sl. list CG“, broj 60/11)

Navedenim pravilnikom utvrđuje se iznos najpopularnije maloprodajne cijene cjenovne kategorije cigareta koje imaju najveći obim prodaje u Crnoj Gori za 2011. godinu. Najveći obim prodaje cigareta u Crnoj Gori, ima cjenovna kategorija cigareta čija maloprodajna cijena iznosi 1,00 € po paklici.

4. Pravilnik o dopunama Pravilnika o obliku i sadržini prijave za obračun poreza na dodatu vrijednost („Sl. list CG“, broj 64/11)

Navedenim pravilnikom, koji će se primjenjivati od 1. aprila 2012. godine, omogućava se obvezniku PDV da mjesečnu prijavu za obračun poreza na dodatu vrijednost poreskom organu, osim na obrascu PR PDV-2, može podnijeti i elektronskim putem.

5. Pravilnik o izmjenama Pravilnika o obliku i sadržini poreske prijave za utvrđivanje poreza na dobit pravnih lica („Sl. list CG“, br. 11/11)

Ovim pravilnikom izvršene su određene korekcije prijave poreza na dobit usled izmjene zakonskih rješenja.

6. Pravilnik o izmjenama pravilnika o obliku i sadržini godišnje prijave za obračunavanje i plaćanje poreza na dohodak fizičkih lica ("Sl. list CG", br. 18/11)

Navedenim pravilnikom izvršena je korekcija godišnje prijave poreza na dohodak fizičkih lica, u skladu sa izmjenama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica.

7. Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje („Sl. list Crne Gore", br. 63/11)

Navedenim pravilnikom izvršena je izmjena i dopuna šifara u Šifrniku osnova za obračun poreza i doprinosa.

8. Pravilnik o izmjenama Pravilnika o posebnim mjerama carinskog nadzora i carinskom postupku za robe koje se koriste za snabdijevanje prevoznih sredstava u međunarodnom saobraćaju („Sl. list CG", br. 34/11)

Navedenim pravilnikom su stvoreni uslovi za snabdijevanje vazduhoplova robom široke potrošnje.

AKTIVNOSTI U VEZI SISTEMA FINANSIRANJA LOKALNE SAMOUPRAVE

Najznačajnije aktivnosti vezane za funkcionisanje sistema finansiranja lokalne samouprave u 2011. godini odnosile su se na pripremu sljedećih akata:

1. Pravilnik o raspodjeli i korišćenju sredstava Egalizacionog fonda („Sl. list CG", broj 50/11)

Ovim pravilnikom propisuje se bliži način utvrđivanja fiskalnog kapaciteta jedinica lokalne samouprave, način, elementi i kriterijumi za procjenu budžetskih potreba opština, kao i način raspodjele i korišćenja neraspoređenih sredstava Egalizacionog fonda. Primjenom rješenja iz pravilnika postiže se pravičnija raspodjela sredstava Egalizacionog fonda između opština i transparentnost kod te raspodjele.

2. Uputstvo o sadržaju zahtjeva za dugoročno zaduživanje jedinica lokalne samouprave i podacima o ispunjenosti finansijskih uslova za njihovo zaduživanje ("Sl. list CG", broj 26/11)

Navedenim uputstvom propisuju se elementi koje treba da sadrži zahtjev jedinice lokalne samouprave za dugoročno zaduživanje, kao i uslove koje treba da ispune jedinice lokalne samouprave da bi se mogle kreditno zadužiti.

3. Pravilnik o načinu dostavljanja i sadržaju podataka o prihodima, rashodima i budžetskom zaduženju jedinica lokalne samouprave ("Sl. list CG", broj 26/11)

Navedeni pravilnik donijet je na osnovu člana 74 stav 2 Zakona o finansiranju lokalne samouprave ("Sl. list RCG", broj 42/03 i 44/03 i "Sl. list CG", br. 5/08 i 74/10), na osnovu koga se na jedinstven način kvartalno izvještava Ministarstvo finansija o realizaciji javne potrošnje na lokalnom nivou, čime se postiže tromjesečno praćenje likvidnosti budžeta jedinica lokalne samouprave.

4. Odluka o dodjeli uslovnih dotacija opštinama za 2011. godinu (Vlada je usvojila na sjednici od 21. aprila 2011. godine)

Prema navedenoj odluci, opštinama koje su ispunile uslove Evropske unije za korišćenje sredstava IPA fondova za finansiranje manjih infrastrukturnih opštinskih projekata, na ime kofinansiranja tih projekata od strane Vlade po osnovu uslovnih dotacija opredijeljeno je 750.000,00€. Sredstva po navedenom osnovu, prema ovoj odluci opredijeljena su opštinama: Andrijeвица, Berane, Bijelo Polje, Danilovgrad, Plužine, Pljevlja i Šavnik..

5.Rješenje o konačnoj raspodjeli sredstava Egalizacionog fonda za 2010. godinu („Sl. list CG“ broj 19/11)

Prema ovom rješenju, opštinama je iz sredstava Egalizacionog fonda za 2010. godinu, raspoređeno 15.969.400,00 €, i to: po privremenom rasporedu 14.377.890,00 € i na ime razlike po konačnom obračunu 1.591.510,00 €.

6.Plan akontativne raspodjele sredstava Egalizacionog fonda za 2012. godinu („Sl. list CG“, broj 52/11)

Prema navedenom planu, sredstva Egalizacionog fonda za 2012. godinu planirana su u iznosu od 23,0 mil. €. Pravo na korišćenje ovih sredstava, primjenom zakonskih kriterijuma, ostvarilo je 13 opština, i to: Andrijeвица, Berane, Bijelo Polje, Danilovgrad, Kolašin, Mojkovac, Nikšić, Plav, Pljevlja, Rožaje, Ulcinj, Cetinje i Šavnik.

7. Program finansijskog restrukturiranja opština *u cilju konsolidacije lokalnih finansija*

Ugovor o finansijskom restrukturiranju sa Ministarstvom finansija, u toku 2011. godine potpisalo je 5 opština i to opštine: Berane, Žabljak, Kolašin, Plav, Pljevlja, kao i Prijestonica Cetinje. U 2010. godini ovakav ugovor potpisala je Opština Nikšić.

Pored navedenog, za potrebe ministra i predsjednika Vlade, pripremljen je veći broj informacija i mišljenja u vezi finansiranja lokalne samouprave. Takođe, u saradnji sa Sektorom za budžet, pripremani su kvartalni izvještaji o realizaciji javne potrošnje na lokalnom nivou, koji su imali za cilj detaljnije sagledavanje ostvarenja prihoda (po izvorima i vrstama), izvršenja rashoda (po namjenama), obima neizvršenih obaveza budžeta opština, kao i zaduženja opština (po vrstama duga).

Pripremljena je Analiza o realizaciji poreske politike za 2010. godinu, koju je Vlada usvojila krajem marta 2011. godine. Navedenom analizom dat je prikaz ostvarenih poreskih prihoda po svim osnovama (porezi, doprinosi, takse, naknade, i dr.), ocjena stanja realizacije postavljenih ciljeva u oblasti poreske politike za 2010. godinu i dat predlog zaključaka za aktivnosti koje treba preduzeti u ovoj oblasti u toku 2011. godine.

SEKTOR ZA CENTRALNU HARMONIZACIJU FINANSIJSKOG UPRAVLJANJA I KONTROLE I UNUTRAŠNJE REVZIJE U JAVNOM SEKTORU

U oblasti finansijskog upravljanja i kontrola, aktivnosti su bile usmjerene na dalje unaprijeđenje regulatornog okvira, pregled postojećeg sistema upravljanja i kontrola i identifikovanje oblasti u kojima je potrebno unaprijediti sistem.

Ključni rezultati aktivnosti su:

Donijet je Priručnik za finansijsko upravljanje i kontrolu, kojim se definiše okvir za unutrašnju kontrolu kod subjekata javnog sektora;

Donijete su Smjernice za izradu internih pravila i procedura uspostavljanja, sprovođenja i razvoja finansijskog upravljanja i kontrola, koje imaju za cilj da pomognu rukovodiocima, finansijskim službenicima i svim zaposlenim u boljem razumijevanju finansijskog upravljanja i

kontrole, kao i njihovoj ulozi za uspostavljanje ovog sistema u subjektima javnog sektora. Smjernice, takođe, pružaju pomoć pri izradi Seta internih pravila i procedura za uspostavljanje finansijskog upravljanja i kontrole na nivou institucija u prilogu kojih se nalazi Akcioni plan za sprovođenje ovih aktivnosti;

Donijeto je Uputstvo za izradu internog pravila/procedure, čija je svrha da pomogne subjektima u javnom sektoru pri izradi internih pravila i procedura za glavne poslovne procese, koji se naročito odnose na planiranje i izvršenje budžeta, proces obračuna zarada, sprovođenje postupka javnih nabavki, isplatu obaveza po zaključenim ugovorima i drugih obaveza, zaštitu imovine od gubitka i druge nefinansijske aktivnosti u poslovanju subjekta. Takođe, Uputstvo omogućava jednoobraznu primjenu pojedinih internih pravila i procedura u svim institucijama.

U oblasti uspostavljanja i razvoja unutrašnje revizije, naglasak u aktivnostima je bio na daljem unaprijeđenju okvira za obavljanje revizije, uspostavljanju jedinica za unutrašnju reviziju i angažovanju unutrašnjih revizora.

Ostvareni su sledeći rezultati:

Donijeta je Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o uspostavljanju unutrašnje revizije u javnom sektoru, kojom su izmijenjeni kriterijumi za obavezno uspostavljanje posebne organizacione jedinice za unutrašnju reviziju;

Donijet je Priručnik za unutrašnju reviziju (treće izdanje), kojim se definišu zahtjevi, procedure i metodologija unutrašnje revizije. Priručnik obezbijuje opšti okvir i pristup u postupku vršenja unutrašnje revizije;

Donijet je Pravilnik o programu i načinu polaganja ispita za ovlašćenog unutrašnjeg revizora u javnom sektoru, kojim je propisan program i način polaganja ispita za sticanje zvanja ovlašćenog unutrašnjeg revizora u javnom sektoru Crne Gore.

Osim navedenih aktivnosti pripremljeni su:

Predlog Zakona o dopunama Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola, kojim su Skupština Crne Gore, Ustavni sud Crne Gore, sudski organi i državna tužilaštva, Državna revizorska institucija, Zaštitnik ljudskih prava i sloboda, nezavisna regulatorna tijela, akcionarska društva i druga pravna lica u kojima država ili opštine imaju većinski vlasnički udio izuzete od obaveze dostavljanja godišnjeg izvještaja o sprovođenju planiranih aktivnosti u uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrola i unutrašnje revizije Centralnoj jedinici za harmonizaciju Ministarstva finansija i

Informacija o aktivnostima na uspostavljanju i razvoju sistema unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru do 2011. godine

SEKTOR ZA IMOVINSKO PRAVNE POSLOVE

Poslovi iz nadležnosti Sektora za imovinsko – pravne poslove, predviđeni programom rada Vlade Crne Gore za 2011. godinu su:

Prijedlog zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava vjerskim zajednicama;

Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti;

Prijedlog zakona o javnim nabavkama;

Uredba o uslovima i načinu korišćenja predmeta umjetničke i kulturne vrijednosti u svojini Crna Gore i

Uredba o uslovima i načinu korišćenja stanova u svojini Crne Gore za službene potrebe.

Sektor za imovinsko – pravne poslove je pripremio sve navedene prijedloge zakona i uputio Vladi Crne Gore na razmatranje i donošenje.

Vlada Crne Gore je utvrdila predloge zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti i Zakona o javnim nabavkama i uputila ih u skupštinsku proceduru.

Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti objavljen je u »Službenom listu Crne Gore« broj 32/11, a Zakon o javnim nabavkama u »Službenom listu Crne Gore« broj 42/11. Prijedlog Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava vjerskim zajednicama upućen je Vladi Crne Gore u junu 2011 godine.

Vlada je donijela Uredbu o uslovima i načinu korišćenja predmeta umjetničke i kulturne vrijednosti u svojini Crna Gore, koja je objavljena u »Službenom listu Crne Gore« broj 29/11 i Uredbu o uslovima i načinu korišćenja stanova u svojini Crne Gore za službene potrebe koja je objavljena u »Službenom listu Crne Gore« broj 30/11.

U oblasti javnih nabavki, po donošenju Zakona o javnim nabavkama, Ministarstvo finansija je donijelo i sljedeće pravilnike:

Pravilnik o metodologiji iskazivanja podkriterijuma u odgovarajući broj bodova, načinu ocjene i upoređivanja ponuda,

Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju evidencije o kršenju antikorupcijskih pravila,

Pravilnik o evidenciji postupaka javnih nabavki i

Pravilnik o obrascima u postupku javnih nabavki, koji sadrži:

1. Godišnji plan javnih nabavki;
2. Odluka o pokretanju postupka javne nabavke;
3. Poziv za otvoreni postupak javne nabavke;
4. Poziv za pretkvalifikaciju u I fazi ograničenog postupka javne nabavke (za utvrđivanje kvalifikacije podnosilaca prijava);
5. Poziv u pregovaračkom postupku sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje;
6. Poziv u pregovaračkom postupku bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje;
7. Poziv za dostavljanje ponuda za pružanje konsultantskih usluga;
8. Poziv za javno nadmetanje putem konkursa za izbor najpovoljnije ponude;
9. Zahtjev za dostavljanje ponuda šopingom;
10. Tenderska dokumentacija za izbor najpovoljnije ponude za nabavku roba;
11. Tenderska dokumentacija za izbor najpovoljnije ponude za nabavku usluga;
12. Tenderska dokumentacija za izbor najpovoljnije ponude za ustupanje izvođenja radova;
13. Zapisnik o javnom otvaranju ponuda; Zapisnik o pregledu, ocjeni i vrednovanju ponuda;
14. Zapisnik o pregovaranju u pregovaračkom postupku sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje;
15. Izvještaj o postupku javne nabavke;
16. Odluka o izboru kvalifikovanih kandidata – podnosilaca prijava;
17. Odluka o izboru najpovoljnije ponude;
18. Odluka o obustavljanju postupka javne nabavke.

Vlada Crne Gore, na sjednici od 22.12.2011. godine, donijela je Strategiju razvoja sistema javnih nabavki u Crnoj Gori za period 2011. – 2015. godine i Akcioni plan za njeno sprovođenje.

ODJELJENJE ZA PRIPREMU DRŽAVNE POMOĆI

U skladu sa Programom rada Vlade Crne Gore za 2011.godinu, Odjeljenje za pripremu državne pomoći je u II kvartalu 2011.godine pripremio i Vladi dostavilo Predlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o kontroli državne pomoći, usklađenog sa preporukama Evropske komisije iz Analitičkog izvještaja, koji je Vlada i potvrdila. (Zakon o kontroli državne pomoći – Sl.list CG, br. 74/09 i 57/11).

Takođe, u II kvartalu, a u skladu sa Programom rada, Vlada Crne Gore je usvojila:

Uredbu o izmjenama i dopunama Uredbe o bližim kriterijumima, uslovima i načinu dodjele državne pomoći („Sl. list CG“, br. 27/10 i 34/11),

Uredbu o načinu i postupku podnošenja prijave državne pomoći („Sl. list CG“, br. 27/10 i 34/11), i

Uredbu o načinu vođenja evidencije o državnoj pomoći („Sl. list CG“, br. 27/10 i 34/11).